

<p>Az ismeretkör: Családpedagógia 3. Kredittartománya:7 kredit Tantárgyai: 1.) Családpaszichológia és gyermekvédelem</p>
--

<p>Tantárgy neve: Családpaszichológia és gyermekvédelem NTMA szak Neptunkód: NEVMAN1016, NEVMAL1016</p>	<p>Kreditértéke: 7</p>
--	-------------------------------

A tantárgy **besorolása:** választható, Családpedagógia specializáción kötelező.

A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 50%elmélet - 50% gyakorlat.

A tanóra típusa: elmélet és gyakorlat, **óraszám:** 15ea + 15gy / félév.
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további módok, jellemzők:

- vitaindító kiselőadás összeállítása gyermekvédelmi témában;
- problémaközpontú eszmecsere levezetése.

A számonkérés módja: gyakorlati jegy.
Az ismeretek ellenőrzésében alkalmazandó további módok:-

A tantárgy **tantervi helye:** 3. félév

Előtanulmányi feltételek: -

Tantárgyleírás:

A családi élet különböző formáinak megismerése, a család mint rendszer, a család strukturális jellemzőinek feltárása. A jól működő és a diszfunkcionális család típusai és csoportosításuk a családban zajló kommunikáció mentén. A család szabályrendszerének feltárása, ennek dinamikája és jellemzői a jól és rosszul funkcionáló csoportok esetén. A bántalmazások és elhanyagolások formái (fizikai, lelki, szexuális), ezek jellegzetességi felismerései és ezzel kapcsolatos teendők. A gyermekvédelmi intézményekben folyó nevelőmunka; hátrányos helyzet, halmozottan hátrányos helyzet a veszélyeztetettség fogalma, felismerése; a prevenció, a korrekció lehetőségei; együttműködés a szülőkkel, családtagokkal, más intézményekkel. A gyermekvédelem tevékenységi területeinek bemutatása. Alap- és szakellátás, hatósági intézkedések rendszere, a teljes ellátást nyújtó gondozás formái. Szükségletek a gyermekvédelemben: normál, különleges, speciális, kettős. A hátrányos helyzet, halmozottan hátrányos helyzet, juttatások rendszere. A tárgy követelményei nyomán a hallgatók képesek lesznek a család strukturális és funkcionális sajátosságainak leírására, felismerik a dinamikai jellemzőket, és alkalmazni tudják a hatékony működési javaslatokat, módozatokat. Képesek prevencióra az egészséges családműködés fenntartása érdekében, illetve képessé válnak felismerni azokat a helyzeteket, ahol gyermekvédelmi beavatkozásra van szükség. Ezekben az esetekben képesek lesznek a megfelelő segítséget megszervezni az érintett gyermeknek vagy családnak.

Kötelező, illetve ajánlott irodalom

1. Hegyiné Ferch G. (2003): *Családpaszichológia*. Corvinus Kiadó, Budapest, 488. o., ISBN: 963-9062-55-3
2. Az 1997.évi XXXI.tv. a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról
3. Herczog Mária (2003): *Gyermekvédelmi kézikönyv*. KJK-KERSZÖV Jogi és Üzleti Kiadó, Budapest ISBN: 963-224-595-4
4. Beregnyei Beáta, Nádai Viktória, Hajnal Renáta (2014): *Módszertani útmutató: A gyermekvédelmi észlelő- és jelzőrendszer működtetése kapcsán a gyermek bántalmazásának*

Előírt szakmai kompetenciák, kompetenciaelemek, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul:

a) tudása

- Átfogóan ismeri a neveléstudomány és a hozzá kapcsolódó társ- és határtudományok legfontosabb hazai és nemzetközi elméleteit, összefüggéseit és probléma megoldási módszereit.
- Ismeri a nevelés-oktatás elméleti modelljeinek hátterét, a különböző elméleti paradigmák evolúcióját, rendszerbe tudja foglalni a multi- és interkulturális pedagógia nemzetközi megközelítéseit.
- Tisztában van a neveléstudomány és határtudományai legújabb kutatási eredményeivel, a releváns pedagógiai innovációkkal, ezeket kritikusan elemzi, értelmezi.
- Mély ismeretekkel rendelkezik a tanulásra vonatkozó tudományos elméletekben, ismeri a tanulás stratégiáit, módszereit, a tanulás és tanítás, nevelés támogatásának eljárásait, érti a tanulás különböző tereinek és környezeteinek szerepét az élethosszig tartó és az élet és kultúra minden területére kiterjedő tanulásban.
- Érti a kommunikáció általános elméleteit, alkalmazásának formáit vertikális és horizontális irányban
- Érti az online kommunikáció fontosságát, ismeri a modern kommunikáció tereit, lehetőségeit.
- Ismeri a neveléstudomány szaknyelvét anyanyelvén és legalább egy idegen nyelven.

b) képességei

- Alkalmazza az interdiszciplináris modelleket, képes egy adott probléma több szempontú elemzésére, ami a reális helyzetértelmezést és a konkrét szituációkban történő hatékony alternatív megoldásokat is lehetővé teszi.
- Elemzéseiben alkalmazza a multi- és interkulturális szemlélet összefüggéseit, ezeket kezdeményezően hasznosítja munkájában.
- Képes összehasonlítani a kutatási eredményeket a pedagógiai gyakorlattal.
- Képes önálló szempontok szerint szakmai anyagok elkészítésére, kutatásai eredményeinek objektív bemutatására, elemzésére, és rövidebb szakmai tanulmányok önálló megírására.
- Képes értelmezni a szaktudományos vitákat, össze tudja hasonlítani a különböző álláspontok argumentumait, képes azokat interpretálni.
- Képes szakmáját meghatározó dokumentumokat véleményezni, értékelni, intézményi szintű dokumentumokat összeállítani.

c) attitűdje

- Szakmai identitásában fontosnak tartja a társadalomtudományi nézőpontot, nyitott a neveléstudomány interdiszciplináris megközelítésére.
- Folyamatosan átértékeli saját viszonyulásait a társadalmi és kulturális különbségekhez, a kisebbségek helyzete iránti érzékenység és az emberi jogok tisztelete jellemzi. Fontosnak tartja szakmai munkájában a társadalmi egyenlőtlenségekből fakadó problémák figyelembe vételét, és magáévá teszi a méltányosság szemléletét.
- Szakmailag megalapozott kritikai szemlélettel rendelkezik, és elkötelezett az érték- és tudásalapú szakmai elemzések iránt.
- Kreatív megoldásokat keres adott témakörök mély megismerésére, a releváns kutatási módszerek alkalmazására, nyitott a kutatási kooperációra, felismeri a közös munka jelentőségét.
- Értékelő, értelmező reflektivitással közelít a gyakorlat és elmélet kapcsolatához. Megalapozott szakmai kritikát fogalmaz meg, saját véleményét meggyőzően és szabatosan fejt ki, szakmai vitákban érvelni tud.
- Elkötelezett a folyamatos szakmai fejlődés terén, törekszik a szakmáját, szakterületét

érintő kérdések folyamatos követésére, ezért különösen nyitott az új szakmai eredmények megismerésére, munkájában való hasznosítására és azok értékelésére.

d) autonómiája és felelőssége

- Erősíti saját szakmai magabiztosságát, reálisan méri fel saját szakmai lehetőségeit és hiányosságait.
- Tudatos önfejlesztés révén felelős önálló munkavégzésre képes, mely során a személyes és szakmai céljait össze tudja egyeztetni.
- Kezdeményező szerepet vállal a jelenségek megértésében, a felelős gondolkodásra ösztönzésben, saját tevékenységeiben, döntéseiben a tudományos-szakmai szempontokat juttatja érvényre.
- Felelősséget vállal saját kommunikációjáért és annak folyamatos fejlesztéséért.
- Felelősséget vállal munkatársai, szakmai közössége fejlődésének támogatásáért, a neveléstudomány elismertsége növeléséért, fejlődéséért, fejlesztéséért.

Tantárgy felelőse: Gombás Judit főiskolai docens PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató: -